

Nieuwe liedekens (onder pseudoniem G. Hendrikssone)

Emanuel Hiel

bron

G. Hendrikssone, *Nieuwe liedekens*. I.S. van Doosselaere, Gent 1861

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/hiel001nieu01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de [gebruiksvoorwaarden](#).

Zijnen lieven vriende
ALFONS WILLEMS
Doctor in de wijsbegeerte en letteren

WORDEN DEZE LIEDEKENS TOEGEWIJD, DOOR
Emanuel Hiel.

Mijn Hertelust.

Zoo aardig dreunt van tijd tot tijd
een liedjen in mijn hert,
dan eens zoo zoet, zoo hoog verblijd,
dan wêer vol wilde smert.
Het klinkt eens uit de malsche wei,
waar bloemen bloeiend staan
en koeikens in den zoelen mei
al loeiend grazen gaan.

Dan trilt het deuntjen uit de schouw,
waar 's winters aan den haard,
ons volk, zijn oude wijs getrouw,
in vriendschap zich vergaart.
En als het onweêrt, en de lucht
zoo droef naar ruimte hijgt,
dun kreunt het lied gelijk 't gezucht,
dat uit de waters stijgt.

Het kweelt ook in het lomrig bosch,
waar 't vinkjen kwettrend fluit,
daar galmt het vrolijk, hupsch en los,
of 't schiet al schatrend uit,
wanneer, het hert vol levenslust,
een paarken, zacht gezind,
zich kust en zalig wederkust
en geen verzading vindt.

Doch waar de wrevel wrokkend woedt,
en waar men 't leven doodt,
daar roept het: 'mensen, broeders, moed!
Geen wanklen in den nood!'
Daar brengt het liefde, hoop en licht
aan al wie lijdt en strijdt;
terwijl het al wie onregt sticht
veracht, vermaledijdt.

o Liedjen, liedjen wonderbaar,
dat uit mijn ziele stroomt,
'k vraag niet wanneer, van wien, van waar
gij in mijn binnenst kooft.
Doch, of de vreugd mij streele en troost',
bekamp' mij 't naar verdriet,
klink immer luid en onverpoosd,
mijn hertelust, mijn lied!

Een zalig Nieuwe Jaar.

Zoo is dan weêr een jaar als niets verdwenen
met al zijn heul en smert, zijn kwaad en goed,
met al zijn woelen, worstlen, juublen, weenen,
met alles wat verheugde en pijnigde 't gemoed.
Een zalig Nieuwe Jaar! zoo klinkt het aller wegen
gelijk een hoogelied, dat door de ruimte zweeft,
als viel er meê op aarde een bui van heil en zegen,
die, als aan 't dorre loof de malsche koele regen,
aan 't moede menschedom bloei en krachten wedergeeft.

Vernieuwde Jaar, zeg, brengt ge een ander leven,
en stort ge een frisscher ziel de menschheid in?
Voelt elk zich nu tot weldoen aangedreven?
Verjaagt ge, als 't licht den nacht, den haat voor min?
Geeft ge aan den vuigen vrek gevoelen, mild erbarmen,
erkenning aan de magt voor wat is schoon en braaf?
Zult gij niet meer de deugd in 't modder laten kermen,
niet meer der wulpschheid offren 't zweet der armen,
niet meer het zwoegend volk verdoemen tot een' slaaf?

o Nieuwe Jaar! - Begoocheling der menschen. -
 Wel treedt gij als een maagd voor elks gezicht,
 gelijk een maagd, die ieders zielewenschen
 vervullen komt, en als het hemelsch licht
 der hoop, met zachten gloed, elk lustig weet te streelen,
 den lijder troost wil bieden in zijn somber leed,
 den trotsche zedigheit om 't bitter lot te heelen
 der zwakken, 't vurig hert van reine min komt kweelen,
 opdat elk u begroete en 't oude jaar vergeet'.

Uw eerste dag is nog niet afgelopen
 en al 't gewoel van 't oude vangt weêr aan;
 't bedrog komt rijkgesmukt u nagekropen,
 terwijl de waarheid stikt in droef getraan;
 weêr woedt de woeste strijd der grooten met de kleenen,
 gedooft is 't lustgedreun voor akelig misbaar;
 uw gulle fantazij vliedt als een schimme henen,
 ze is voor het wezentlijk ontsluijerd en verdwenen,
 'k begroet u daarom niet, o zalig Nieuwe Jaar!

Maar wen eens zoete weelde als geur'ge bloesem
 in 't bloemenjaargetij wordt uitgestrooid, -
 maar als eens broederliefde in ieders boezem
 gelijk de dageraad in 't oosten gloeit, -

maar als verdraagzaamheid de harmonie zal staven
der volken, blij vergaârd in heil en tegenspoed,
maar als 't beschavingslicht zal glansen, bij 't begraven
van domheid en geweld, bij 't rijzen aller slaven,
dan juich ik uit mijn ziel: 'o Nieuwjaar, wees gegroet!'

Nacht.**I.**

Zoet kwetrend zingt het vogelkijn
bij sterrenpracht en manenschijn,
't meibloemken luistert in milde rust,
't bezwangrend luchtjen 't loover kust;
de nacht is niet te lang.

Hel blinkt het licht, hoog klinkt het lied,
terwijl de bierkan schuimend vliet.
Hier danst m' een wulpsche saraband,
daar drukken vrienden zich de hand;
de nacht is niet te lang.

En meiden zweven om en weêr
En knapen kozen zacht en teêr:
gezing, gedans en blijgeschal
en liefde, wellust overal;
de nacht is niet te lang.

II.

De wilde storm, de koude wind -
bang huilen en woelen zij gezwind
door 't woud, en beuken hut en boom.
Geen dijk weêrhoudt den woesten stroom;
de nacht is toch zoo lang.

Bij 't stervend kroost de treurende ooi;
de booswicht loerend op zijn prooi;
in eenzaamheid 't bedrogen hert,
dat mint en breken wil van smert;
de nacht is toch zoo lang.

En gij, die nog in 't duister ligt,
met 't oog vol wee ten grond gericht,
wanneer beurt gij den reuzenkop
bewust van kracht eens magtig op?
de nacht is toch zoo lang.

Liever.**Naar Giuseppe Garibaldi.**

Mij lacht de vreugd niet toe in weelde en pracht,
naar lustwaranden heb ik geen verlangen;
ik wandel liever door der wouden nacht,
daar ruischt mijn ziel vol wilde vrijheidszangen.

Ik ben niet blij, wanneer de zonnestraal
mij streelend zoent bij 't geurig bloementieren,
maar 'k ben verrukt, wanneer de storrem kaal
de velden blaast, en woest mij komt omgieren.

't Verheugt mij niet te baden in den vloed,
Als de avondschemer speelt op golf en duinen;
maar 'k jubel luid bij 's vuurbergs sombren gloed,
wyl alles kraakt en rond mij stort in puinen.

O, zoo de vreemding eens ons meester wordt,
mijn huisjen zal ik gauw op de Alpen bouwen,
en dat het land dan maar in puinen stort',
ik zal het zonder angst, met vreugd aanschouwen.

Want, liever dan mijn heilig vaderland
bevekt te zien door vreemde legerbenden,
zie 'k 't liever nog vergaan in storm en brand:
dan zal het toch in eer zijn lijden enden.

Eene Moeder.

Wanneer de trom ten krijge sloeg,
de horen blies: voor 't vaderland!
Dan stond op eenen morgen vroeg
jonge Edward aan zijn moeders hand.
Ze zei: 'nu jongen, nog een zoen,
nog een vaarwel... och! heb geen' rouw.
Bevecht den vijand stout en koen,
vooruit, vooruit naar Waterloo!'

Hij prangt zich aan zijn moeders hert;
nog klonk een kus zoo zoet zoo teêr..
Weêr sloeg de trommel in de vert',
dan nam hij ransel en geweèr,
En liep ten strijd, terwijl een traan
beparelt zijne bleeke wang,
Maar daavrend schalt het luid: 'val aan!'
bij hurrahroep en degenklank.

Daar vecht hij moedig als een held,
de vijand wykt, het land is vrij;
doch Edward valt op 't bloedig veld,
en stervend spreekt hij kloek en blij:
'Gezellen, brengt mijn laatste groet
tot mijne moeder, en zegt haar:
de grond dronk wel uw' Edwards bloed,
maar 't vaderland is uit gevaar.'

En vrede was 't. De moeder stond
aan hare deur, en lang en hoog
Weèrgalmde 't vreugdgeschal in 't rond;
ze blikte met verlangend oog
naar Edward. - Ach, hij is niet meer!
Hij viel, doch troost u, arme vrouw... -
'Hij viel, 'snikt zij,' en rust in eer?
mijn troost is God en Waterloo.'

Schokken.

't Leven is slechts schokken, schokken, aardig ding!
Wie met holleblokken naar den hemel ging,
of 't satijnen schoentjen zacht ter helle droeg,
schokken was hun leven, schokken laat en vroeg.

Wordt een kind geboren overal is 't vreugd,
't schokken van de wiege maakt het wicht verheugd.
't Meisjen ziet den jongen, beide zijn ontroerd:
't schokken heeft hun herten liefdevol gesnoerd.

Kruidjen-roer-me-nietjen houdt van lach noch spel.
maar er komt een vrijer, en ze knapt hem snel,
na wat wissewasjens is ze dra getrouwd:
Kruidjen-roer-me-nietjen nu van 't schokken houdt.

Wellustvolle dagen, nachten vol geweest,
glijden, als de wolken, door elk huisjen heen;
maar hoe ook de klepel in de klokke luidt,
rustloos schokt het vrouwtjen 't schok met kinders uit.

Waar het vrij bezielde 't onbezielde raakt,
waar de waarheid lichtend door het duister blaakt:
daar blijft zeker niemand in het kwaad verstokt;
maar door kunst en schoonheid wordt elks hert geschokt.

Slaven, kruipt niet langer, sleept het hoofd omhoog',
ziet de vrijheid wenkt u, met een lachend oog;
schaart u al te samen, beukt met fellen schok
ziels- en lijfstyrannen, en vernielt hun jok.

He! waar loop ik henen? 'k roep de vrijheid aan,
wie zal d'armen zanger in zijn Vlaamsch verstaan?
't Vlaamsch in Vlaandren, vrienden, ach! mijn hert weent, ach!
schokt men van de waereld zonder veel beslag.

Zoo het Vlaandren wilde... Kom, in tegenspoed,
laat de glazen schokken 't Vlaamsche bier is zoet,
en de geest beneveld door dit hoofdige sap,
zal ik zien noch voelen, hoe men men ons vertrapp'.

Hopsa, falderiere! 't bierken schuimt en bloost,
laat mij heden drinken, drinken onverpoosd.
Morgen komt scharminkel strompelbeenig af,
en hij schokt mijn knoken in het rustig graf.

Hopsa, falderiere! volt nog den bokael,
't schokt al om mij henen, zelf de herbergzaal.
Leven, lieven, sterven, blijdschap en verdriet,
schokken is dit, vrienden, schokken anders niet.

Er is een rust.

Er is een rust, een zaalge rust;
maar 't is geen rust die, onbezielde,
de vuurge vonk des levens bluscht,
en moed en magt vernielt.

Het is de stille geesteskracht
die kalm de waereld overzweeft,
die 't goede looft en 't kwaad veracht
en juicht waar liefde leeft.

En al wie waren vreê bemint,
de magt der menschen steunen wilt,
vereert 't geduld, dat 't kwaad verwint
en allen wrevel stilt.

Er is een rust, een zaalge rust;
maar 't is geen rust die, onbezielde,
de vuurge vonk des levens bluscht.
en moed en magt vernielt.

Dag.**I.**

De nacht verzwindt, de dag begint,
zijt vrolijk, gij, die 't leven mint;
de zonne giet heur' goudstroom uit,
de bloeme geurt, het vinkjen fluit;
de dag is toch zoo schoon.

Gij die des nachts, gelijk de zee,
u rolt vol wrevel, angst en wee,
staat op, als Lazarus uit 't graf,
't zoel windjen wuift uw zweet thands af,
de dag is toch zoo schoon.

De driften zijn nu uitgebluscht,
en moê gedanst, en moê gekust,
en wars van wulpschheid, hijgt en zucht
het herte naar de frissche lucht.
De dag is toch zoo schoon.

II.

Het sneeuwt. Daar draagt de meid haar kind,
een wichtjen, dat geen vader mint.
Waar ijlt die moeder vol verdriet,
beschaamd dat iemand haar bespiedt?
Wat is de dag toch droef.

Wat geeft het hem die 't licht betracht,
dat 't goud zijn eedle ziel veracht;
want 't volk, groot lichaam zonder hert,
miskent zijn werk, bespot zijn smert.
Wat is de dag toch droef.

Nog drukt de domheid uwen geest
gelijk een brandmerk, en men vreest
u echter, arme wroeter; want
soms gloeit uw oog, soms dreigt uw hand...
Wat is de dag toch droef.

Stilte heerscht in Neêrlands streken.**Wijze: *Stille ruht im weiten Kreise.***

Stilte heerscht in Neêrlands streken;
 maar elks herte wacht en gloeit:
ééns zal 't woord die stilte breken,
 die ons volk in lafheid boeit.
Rede en kennis zullen blinken,
 als de waarheid zegepraalt.
 en uit ieders ooge straalt
blijdschap bij het juublend klinken:

Broeders, op, ten eedlen strijd!
Thands met moed het kwaad vernield!
voor ons volk, met regt beziel,
 kampen wij ten allen tijd.

Vrij van alle vreemde banden,
waar de natie onder lijdt,
stijgen weêr de Nederlanden
grootsch in de oude heerlijkheid.
Zoete welvaart, vreugd en vrede
worden ieders wettig deel,
en als nachtegaalgekweel
klimt de Dietsche zielebede:

Broeders, op, ten eedlen strijd!
Thands met moed het kwaad vernield!
voor ons volk, met regt beziel,
kampen wij ten allen tijd.

En de liefkens onzer gouwen,
van de waarheid overtuigd,
zullen slechts met jongens trouwen
wie het vreemde plooit noch buigt.
En hun liefde zal begeestren
't mannehert met mannenmoed,
dat in heil en tegenspoed
zingt en nooit zich laat vermeestren:

Broeders, op, ten eedlen strijd!
Thands met moed het kwaad vernield!
voor ons volk, met regt beziel,
kampen wij ten allen tijd.

Laat de vreemden dan maar komen
sterk zijn wij bijeengeschaard;
't geld der baatzucht, 't vuur der vromen
maken ons niet meer vervaard.
Vrouwenliefde, 't innig minnen
van hetgeen de waarheid biedt,
toon ons in 't blij verschiet
dat wij immer zullen winnen.

Broeders, op, ten eedlen strijd!
Thands met moed het kwaad vernield!
voor ons volk, met regt bezielde,
kampen wij ten allen tijd.

Vlamingen Vooruit.

o Schoone tijd, wanneer de Vlaamsche zonen
de vrijheid minden, 't vaderland ter eer,
aan kerk en vorsten durfden 't volksrecht toonen,
o schoone tijd keert gij nu eindelijk weêr?

Is Marnix' geest op de aarde weêrgekomen
bij 't blijde galmen: 'Vlamingen Vooruit!'
en dooft hij weêr den smook der domheid uit,
die stinkend oprees zonder 't licht te schroomen?

Of trilt nu weêr, o moedige Artevelde!
Uw forsche stem uit gindschen schoonen tijd,
die Vlaandren boven Romes bliksems stelde,
dit Vlaandren, waar gij al voor lijdt en strijdt?

Ik weet niet; maar het kan mijn hert bekoren,
't Vooruit!' en 't tuijt dat gij, ons volk bemint;
ach, is het nu door 't zwarte rot verblind,
Vooruit! ons volk is toch nog niet verloren.

Verlicht dit volk, het is zoo vroom, zoo goedig;
verlicht het, rukt het thands den blinddoek af;
vervloekt u Rome, houdt u trouw en moedig;
want wijkt gij, heden delft men Vlaandrens graf.

't Is tijd, want Vlaandren is zoo diep gezonken,
dat men de leugen dood', de waarheid sticht'.
Vooruit dan, mannen, 't is ons aller pligt,
aan Vlaandren nu zijn' ouden roem geschonken;

Opdat het, als 't verlichtste land der aarde,
aan andre landen weêr ten voorbeeld sta?
opdat ons volk begrijp' zijn eigen waarde
en niet in slavernij en vrees verga.

Opdat de tijd, wanneer de Vlaamsche zonen
de vrijheid minden, 't vaderland ter eer,
opdat die schoone tijd nu wederkeer',
wanneer men 't volksrecht vorst en kerk dorst toonen.

Makkerslied.

Nu liedekens gezongen
vol vryheid, liefde en vreugd,
en lustig opgesprongen
bij elk vermaak der jeugd.

Doch, makkers, zingt ge een gul refrijn
en zweeft het hoog of vloeit het fijn,
't moet Neêrlandsch zijn, 't moet Neêrlandsch zijn.

De meisjens mint men allen,
mooi liefkens t'allen kant;
doch waar ze meest bevallen
is vast in Nederland.

Zoo, makkers, kiest ge een minnekijn,
iets warm en puur als zonneshijn,
't moet Neêrlandsch zyn, 't moet Neêrlandsch zijn.

Vooruitgang! schoone bede
der menscheid, roer elks hert,
doch wilt ge elk met u mede,
zie, dat ge Neêrlandsch werdt.

Want opdat 't volk den valschen schijn
verwerpe en 't vreemde hier verdwijn',
't moet Neêrlandsch zijn, 't moet Neêrlandsch zijn.

Te lang, te lang bestreên zich
de zoons van Zuid en Noord;
dat wijsheid nu hereenig'
één volk, één taal, één oord.

En dan geleêgd den roomer wijn,
bij 't zingen van het gul refrijn,
't moet Neêrlandsch zijn, 't moet Neêrlandsch zijn

Jaargetijden.

Het meisje, blond of bruin van lokken,
dit doet ter zake niets met al,
maar braaf en dartel, onverschrokken
voor boerte en liefde en nooit niet mal,
het meisje, in haar prille schoonheid,
gelijkt de fleurge frissche lent',
die in elks ziel nieuw leven zendt
als zij zijn weelde in 't veld ten toon spreidt,
en over berg en dalen rent.

En streelt een mannenblik het herte
der meid, van min haar ooge pinkt,
gelijk het sterken uit de verte
zoo hel en schalk door 't duister blinkt.
Wat later wordt haar liefde vromer,
het wuft behaagziek kind verdwijnt,
de vrouw in vollen gloed verschijnt,
gelijk een vreugdenrijke zomer
verwarmend al wat treurt en kwijnt.

Ze is moeder, hoor haar vrolijk kwelen,
ze zingt een prettig wiegelied;
een kind ligt aan haar voet te spelen,
terwijl ze een ander voedsel biedt.
De moeder! wonder niet te malen,
en engel niet genoeg geloofd,
die immer mint en altijd slooft,
gelijkt aan 's najaars milde stralen
en fulpen glans en geurend ooft.

Maar als de blonde bruine lokken
verschoten zijn in somber grauw,
en blaast de winter zijne vlokken
zijn' kouden asem rond de vrouw:
Hoe vaak de smert haar ook doorgriefde,
toch heeft ze een reine ziel bewaard,
die gloeit gelijk de schoot der aard,
en uitspat in een' vloed van liefde,
en troost voor 't hert, door wee bezwaard.

Italiaensche volksliedekens. (Cansoni popolari.)

I.

Men mag de kleinste dingen wel vaak de schoonste noemen,
Bezie 't jasmienenblaadjen, wat geurt het zoet en fijn:
En dan de sterren boven, wie kan iets liever roemen,
als zij naar onder pinken met milden klaren schijn.

II.

Hoe magtig is de vlamme, die in mijn' boezem brandt,
zij gloeit en sproeit van binnen en wil zich niet verklaren,
'k aanschouwe wel mijn liefken, en 'k druk haar vaak de hand;
doch 'k durf haar niet de vonken mijns herten openbaren.

III.

De mane blinkt in 't oosten met treurend aangezicht:
twee sterkens, klaagt ze, dwalen; waar mogen zij nu dwalen?
Ik weet het waar dit paarken verspreidt zijn hemelsch licht,
wanneer mijn liefkens oogen in mijne blikken stralen.

IV.

Kan soms in wilde golving de zee zich woest verheffen,
 zij wordt toch weder rustig en blijft niet steeds verwoed!
 ei, komt een aaklig onweêr ons liefde somtijds treffen,
 wij worden als de golfkens elkander weder goed,

V.

En toen in mijnen boezem de min is aangevangen,
 dan scheen 't een bron te wezen van lusten en vermaken;
 nu voel ik soms mijn herte door 't wee te samen prangen;
 maar 'k zie het mooie liefken en 'k durf de min niet staken.

VI.

Ze gaf mij eens een roosjen ik zag het roosjen gaerne,
 ik heb het vol vertrouwen op mijne borst gedragen;
 doch ras verslenste 't bloempjen; dit zag de schoone deerne,
 ze lachte stil en treurig en woû haar leed niet klagen.

VII.

O, had ik dan verlangend gezegd: zoet minnekijn,
 laat roosjens kwijnen, dorren; daar zullen er nog groeijen,
 legt gij u op mijn boezem, ge zult mijn roosjen zijn,
 dat nimmer zal verdorren, maar frisscher steeds herbloeijen!

VIII.

Het is om zot te worden, en 'k kan het niet verstaan,
 een mond, een tong te hebben en niet te durven wagen,
 wanneer ik 't prettig liefjen zie lonkend voor mij gaan,
 een zoentjen slechts een zoentjen aan haren mond te vragen.

IX.

Ik kan, zoo sprak mijn liefjen, uw klagten niet verklaren,
 wie moed heeft, goede jongen, die blijft niet aan de ree;
 en faalt er niets aan 't bootjen, wel laat het dan maar varen;
 want zoele winden waaijen en open slaat de zee.

X.

Ze ging voorbij mijn venster en zong de liefste zangen:
 ik, arme, lag te bedde - hoe hoorde ik haar met lust!
 'k verborg my onder 't deksel, en 'k smachtte vol verlangen:
 gij schenkt mij vele vreugden, maar steelt me mijne rust.

XI.

't Was nacht, en hemeldroomen bekoorden mijn gemoed
 mij docht, daar lag mijn liefken zacht sluimrend aan mijn zij;
 ik kuste haar zoo teeder, en 't smaakte frisch en zoet...
 't werd dag. Ik vond het deksel gekronkeld rondom mij.

XII.

Ik, arme, lag te bedde te wentlen als de baren.
Dan vroeg zoo stil het laken: 'wat maakt u ongerust?'
Het deksel zei: de jongen, wil hij den storm bedaren,
hij neme een vrolijk vrouwtjen, dat vurig kust en bluscht..'

XIII.

Ik nam een vrolijk vrouwtjen, en 't klonk haar blij in de ooren:
'het is reeds laat, beminde, zoet lokt ons 't ledekant.'
Doch ernstig werd mijn vrouwtjen, wanneer ik haar liet hooren:
'Staat op, de zonne schemert, en 't licht is uitgebrand.'

Lentelied.

Nu laat ons zingen 't lentelied,
wij boeren en boerinnen,
de winter houdt ons langer niet
aan 't zwinglen, hasplen, spinnen.
Naar buiten, de lucht is gezond,
het leven krioelt uit den grond.

Hopsasa, falala!
sa lustige boeren, boerinnen,
aan 't werken en zingen en minnen.

Het is wat anders in het veld
dan aan den haard te zitten,
waar frisscher 't bloed door de aders snelt
bij 't ploegen, zaaijen en spitten.

Zoo 's morgens uit 't beddeken gauw,
vóór 't bloemeken lept den dauw.

Hopsasa, falala!

sa lustige boeren, boerinnen,
aan 't werken en zingen en minnen.

Des noenens neemt men zachte rust,
waar bloeit het fier meiliefken;
en waar 't viooltjen 't rijsjen kust,
daar kust de vrijer zoet liefken.

Dan wispert een vink in de wei:
de liefde verjongt met de mei.

Hopsasa, falala!

sa lustige boeren, boerinnen,
aan 't werken en zingen en minnen.

Des avends is het werk gedaan,
dan kooft de stond van scheiden
der bloemen, vogels, wijl de maan
stil lacht op velden en weiden.
Fijn meideken zegt den gezelschap,
beduidend een smachtend: slaap wel.

Hopsasa! falala!

sa lustige boeren, boerinnen,
aan 't werken en zingen en minnen.

Dan rolt de nacht zijn' mantel uit,
gestikt met gouden vonken;
zoo heimlik dwaalt door 't slapend kruid
de minne droomend en dronken.
Wat bist du verleidend en lief,
du lente, du hertekens dief.

Hopsasa, falala!
sa lustige boeren, boerinnen,
aan 't werken en zingen en minnen.

Wannes en Trientjen.

Nog nauw had de zonne de weide gekust
of Wannes en Trientjen was daar;
zij wenkte, ze lachte, hij hupte vol lust,
zoo lustig, zoo lievend bij haar.

Waar 't bloempjen der wei in struweelen verschuilt,
waar 't beekjen verzwindelt in 't bosch,
waar de uil in het donker zijn 'Oellela' huilt,
daar vindt men een plekjen vol mosch.

Dit plekjen vond Wannes, dit plekjen vond Trien,
daar vlijden zij zachtjens zich neêr;
en wat ze daar deden, heeft niemand gezien
dan vogels en bloemekens teêr.

En vogels en bloemekens zeggen het niet,
wat zoete gelievekens doen;
zij zelven beminnen en lispèn: geniet
de bloeiende liefde in het groen.

Morgend en Avond.**Naar het poolsch van Mickiewitz.**

Reeds in 't oosten drijft de zonne vlamdend door de wolken henen.
scheidend toont de maan in 't westen nog haar lieflik aangezicht.
't dorenroosjen wendt zijn knopjens open naar het gloeiend licht.
knielend buigt zich 't zoet viooltjen: 't voelt den uchtenddauw stil weenen.

Door het venster blikte Laura, schoon gelijk de roos in 't fleuren,
Om heur edel voorhoofd golfde 't kroezelhaer gelijk aan goud.
Knielend lag ik voor de reine, 'zeg, waarom uw herte rouwt?
vroeg ze vriendlijk.' Roos en veilken alles jubelt, waarom treuren?

De eerste schemering des avonds zag mij stil en droomend weder.
Boven keerde zachtjens glijdend vol en rood de lieve maan,
Frisch hief 't veilken in den nachtwind zijne blaadjens naar omhoog.
Weder stond zij aan het venster, zij bezag mij nogmaals teeder.
schooner nog en vreugdedronken parelde op heur wang een traan.
Weder knielde ik, doch als 's morgens met mijn droeve smert in 't oog.

Zomer.

In de verte baden
wolken aarde en lucht;
drommen, myriaden
diertjens vol genucht,
krielen, kruipen, vliegen,
gonzen, dartlen, wiegen,
wentlen in drolligen wuftigen dans,
Door den bezielenden tintlenden glans.

Bloemen aller kleuren
staan zoo rein en kuin,
sieren en begeuren
veld en woud en tuin;
groeijen, bloeijen, welken,
Maar uit hunne kelken
sproeijen, als uit een vrouwlijke borst,
sappige vruchten voor honger en dorst.

Vogels tijlpen, zingen
heele dagen lang,
nestlen, broeijen, springen
heele nachten lang!
Fluistren van de minne,
zoete heilbodinne,
bronne van zalig genot en van deugd,
prikkel des levens der lustige jeugd.

't Meisjen, 't lieflijk meisjen,
dat ik nooit vergeet,
loopt, zoo menig reisjen,
't aangezicht in zweet;
om het af te droogen,
vrienden, 't is geen logen,
heeft ze geen doekjen van sifs of katoen,
Maar van heur vrijer een' smachtenden zoen

Alles is bevangen,
open splijt de grond;
alles hijgt zoo bang, en
sissend als een lont,
bliksemt 't vuur naar onder,
raatlend rolt de donder...
Doch na het barnen van 't woeste gevaar
schittert de hemel zoo blauw en zoo klaar.

zoo is nu de zomer,
gloed en weelde en spoed!
't is geen zachte droomer
teeder van gemoed,
op zijn brandend wezen
staat er niets te lezen,
niets van 't verleden, en niets van 't verschiet,
smaakt dan 't genot dat hy heden u biedt.

Af en aan.

't Was af, 't was af, 't was bijster af:
het vrijen was gedaan,
het meisje zat in 't kamerkijn
met wangen bleek als maneschijn,
verzilverd door 't getraan.
ze zat daar droomloos, droef en paf:
soms steeg een zucht als uit een graf,
zoo bang zoo dof uit haar gemoed: 't is af!

'Een woord, een woord, een minlijk woord
verkrijgt hij nimmer meer!
Dus riep ze in eens in wrevel uit:
'k veracht hem den verwaten guit,
die spot met trouw en eer!
Mijn hertjen hadt ge nooit gehoord,
en tongjen waart ge steeds verstoord
geweest, dan had hij nooit gehad: een woord.'

Hij komt, hij komt, de vrijer kooft.
 wat toch de meid bewoog?
 ze vliegt naar 't deurken, heft de klink;
 hij kijkt, ze schiet een' vuur'gen wenk
 uit 't helder diepblauw oog;
 terwijl het van heur lipkens stroomt,
 zoo zacht gelijk de minne droomt,
 en 't heet verlangen smachtend zucht: 'o kooft!.'

't Is aan, 't is aan, 't is weêrom aan,
 het gaat zijn' ouden gang.
 Hij zag naar heur en zij naar hem,
 ze omarmen zich in liefdeklem.
 Geen nachtegalenzang
 klinkt blijder, wijl heur laatste traan
 verging met 't honigzoet vermaan
 van hem in 't vreugdevol geroep: 't is aan!

Gespeelkens, dit is vaak 't refrain
 van vele jonge lui.
 Dus, knaapjen, maak het niet te grof,
 en, meisjes, wees niet kort van stof,
 geeft 't twisten steeds den brui.
 Want, vriendjens, 't mallen is zoo klein
 van geest, de ware liefde is rein
 en mild en warm als gulle zonneschijn.

De Zanger.
Naar het hoogduitsch.

De zanger weet, waar frissche bloemen bloeijen,
want vindt de nachtegaal de rooze niet?
Waar poes'le wangen vol verleiding gloeijen,
daar klinkt zoo teêr, zoo zacht zijn minnelied.

De zanger zag, toen koeltjens de avond daalde,
in 't woud een hut door 't lampken stil verlicht;
hij zong en gong weldra, waar 't lichtjen straalde,
daar toefde een meid, een hemelsch aangezicht.

Op de oude tafel stond een volle kanne;
ze schonk, hij dronk en beiden, blij van zin,
herhaalden luid: 'dat men de zorgen banne,
de wijn is zoet, maar zoeter is de min.'

Op 't laatste werd de zang een stil gefluister,
zij hing verloren aan des zangers mond;
het lichtjen stierf, en alles zweeg in 't duister;
terwijl de min haar lust in 't hutjen vond.

De morgen riep haar uit heur milde droomen;
de zanger rees, en ging zijn' ouden gang
en langs het woud en bergen, velden, stroomen
herdreunde de echo weêr het gul gezang:

De zanger weet, waar frissche bloemen bloeijen,
want vindt de nachtegaal de rooze niet?
Waar poes'le wangen vol verleiding gloeijen,
daar klinkt zoo teêr, zoo zacht zijn minnelied.

De Moeder met haar Kind.
Mijnen vriende Frans Verhas, kunstschilder.

Daar is een frischheid in de lucht,
een lichtgloed overal,
en niewers hoort men droef gezucht:
't klinkt al vol vreugdgeschal.
De bloemen, vogels, berg en stroom
verheugen zich, als of een droom,
een hemeldroom, hen kust en streelt,
en tintlend met hen speelt.

Het windjen lispt een zachte beê,
terwijl het dartlend suist,
't versmelt zich in de levenszee,
die rond het heelal ruischt.
Een vreugdevolle harmonie
verrukt, verheft de ziele, die,
door zooveel schittrend schoon bekoort,
zich waant in reiner oord.

En waar het loover van het bosch
belommerend zich spreidt,
daar had een moeder op het mosch
haar slapend kind geleid.
Mugeetjens wiezen aan heur' voet
en vinkjens kweelden gul en zoet
en alles juichte blij gezind:
de moeder met haar kind!

Bekoorlijk schoon is deze vrouw,
zoo lief van aangezicht,
wat straalt uit de oogen hemelblauw,
een mild en weeldrig licht;
haar lokken zijn zoo bloeijend blond,
haar wang een helle morgenstond,
dit alles met een zweem omhuld
van reinheid en geduld.

zij buigt zich schuchter over 't kind,
zie, hoe zij 't bevend kust!
ze fluistert: 'knaapjen zoo gemind,
dat als een engel rust,
waar of u 't leven henenleidt,
bewaar uw zoete onnoozelheid,
en, valt ge neêr of klimt ge in eer,
de liefde zij uw leer!

‘Want 't is de liefde, levensbron,
die alles deed ontstaan;
die eeuwig blinkt gelijk de zon
en nimmer zal vergaan.
't is liefde, dat de vogel neurt,
't is liefde, dat de bloeme geurt,
en liefde zweeft op berg en vloed
in duizendkleurgen gloed...

‘En ook de liefde maakte mij
uw moeder, en verbond
me aan iemand, die zoo vrolijk vrij
mijn minnend hert verstond.
Aan iemand, die de menschen liefst
als broeders, en waar 't lijden grieft
zijn' troost geeft, zonder om te zien
wat hem ook moog geschiên.

‘Nu, knaapjen lief, gelijk aan hem...’
't verroert, 't ontwaakt, 't ontsluit
zijne oogen, met zijn zwakke stem
riep het: ‘ja moêken!’ uit.
ze prangt het driftig aan haar hert,
verdwijnt dan in de wijde vert',
gelijk een engel, die een maagd
door 't stergeflonker draagt.

Daar is een frischheid in de lucht,
een lichtgloed overal.
en niewers kuimt er droef gezucht,
slechts louter vreugdgeschal,
verheugend als een hemeldroom,
zweeft over bloemen, berg en stroom
en alles juicht zoo blijgezind:
de moeder met haar kind!

Herfstlied.

Wat is 't een jolig leven,
bij 't boersche blij gezang en scherts,
te gaan door veld en dreven,
wanneer de milde herfst
de wijde karren rijk bevracht
met garven, granen, halmen;
terwijl in wedstrijd galmen
en bosch en weide en gracht.

Een wagen komt gereden
waar, tusschen 't geurig vlokkig hooi,
een meid ligt nêergegleden
zoo wulpsch, zoo los, zoo mooi.
Een jonge boer, door 't werk gesterkt,
leidt 't paardt, blikk schuw, doch geerne
naar 't meisjen, schalksche deerne,
die doet of ze 't niet merkt.

Doch vóór de grijze winter
zijn ijzig laken nederspreidt,
is 't feest in 't dorp, men bindt er
den jongen met de meid.
En als de herfst een huwelijk sluit,
dan schiet er, naar gewente,
op 't einde van de lente
een teeder bloempjen uit.

zoo droom ik, blijde droomer;
doch dwalens moê zoek ik naar rust,
en 'k loop waar men den roomer,
den vollen roomer lust.
Want waar de herfst in weelde glanst,
't is 's nachts in de taverne,
terwijl de dood ten scherpe
op 't kerkhof 't dwaallicht danst.

Daar is 't een jolig leven
een boerenscherts, een klingelklang,
daar kan de ziele zweven
op tabakrook en zang.
En spreekt ge een meid van minnelust,
dan zegt het snoeprijg bekjen:
'Een zoentjen maakt geen vlekjen,
't is herfst, sa drinkt en kus!.'

Keer terug!

O, keer terug in 't beukenwoud,
daar zult gij onze namen vinden,
te saâm gegroeid in 't levend hout,
getuigend hoe we elkander minden;
daar bloeit nog 't eeuwig groene mosch.
waar wij in zalig zelfvergeten
zoo dikmaals hebben op gezeten;
nog waait het koeltjen door den bosch,
als toen het in 't geheim kwam luistren
en aan de bloemen zeï in 't veld,
al 't geen gij hadt aan mij verteld
in 't zacht en vreugdig liefdefluistren:

‘Eer bloemt in 't ijs de roozelaar,
eer zullen eik en klimop scheiden,
eer ik mij scheiden zal van haar,
mijn hert aan andre liefde wijden!’

Des winters spruit geen eglantier,
nog kranst zich 't eilooft om de boomen,
en gij, gij noemt uwe eeden: droomen!
en hebt, gelijk een wreede gier
zijn prooi verscheurt, mijn hert gebroken,
mijn zaligheid verwoest, geroofd,
de blijdschap mijner ziel gedooft,
doch niet den haat in mij ontstoken.

Wel baat mij niet mijn droef geklag;
de traan besproeit mijn bleeke wangen
vergeefs met smerte nacht en dag:
nooit zal ik troost van u erlangen.
De winter slaat de kruiden neêr;
maar toch de mei brengt frisschen bloesem;
geveinsde, straalt zoo in uw' boezem
eens hemelreine liefde weêr,
o, wees dan met mijn lot bewogen,
en keer terug naar 't beukenwoud,
snijd onze namen daar uit 't hout;
want zij verwijten u uw logen.

Sneeuw.

Veel gesterrend sneeuwgewemel,
traagjens tuimelt ge uit den hemel,
als of u de scheiding speet;
boven spreidt ge treurig donker,
dooft het vrolijk zongeflonker,
onder siert uw wit tapeet
alles in den tooi der schoonen,
wie nog maagderoozen kroonen
in der onschuld nevelkleed.

Soms verwekt uw komst ook zuchten,
de arme vogels doet ge vlugten,
vaak ook van gebrek vergaan;
maar voorzienig als een moeder,
zorgt ge dan voor later voeder,
hoedt voor koude 't kiemend graan
dat, verwarremd door uw dekking,
ééns tot ieders lust verwekking,
heerlijk zal te rijpen staan.

Velden, bergen, straten, daken,
hut, paleizen dekt uw laken
prachtig, zonder onderscheid.
Licht de zonnegloed daarover,
met zijn lieflijk lichtgeloover,
door uw rein geglim verleidt,
ziet men in uw' tintling zweven,
als een beeld vol lust en leven,
't ideaal der menschlijkheid.

Menschlijkheid, gij, deugdenwelle,
spreid u, als de sneeuw, zoo helle,
over ouderdom en jeugd;
over heerschers, over slaven,
over boozen, over braven,
liefdewaardig en vol vreugd.
Daal nu uit den reinen hoogen,
worde elk door uw schoon bewogen
en door uwen dienst verhengd.

Moederzang.

't Pinkend licht des daags is reeds verdwenen
en in gulden sterrenpracht
wiegelt de aarde zich zoo zacht;
waarom, kindjen, ligt ge nog te weenen?
Doe, doe, doe,
ge zijt zoo moê,
doe, doe, doe
uwe oogjens toe.

Suisend sluipt het koeltjen door de twijgen,
't kwettrend vogelkoor is stil,
niewers hoort men klank of gil:
waarom, kindjen, kunt gij ook niet zwijgen?
Doe, doe, doe,
ge zijt zoo moê,
doe, doe, doe
uwe oogjens toe.

Kind, vergeet nu alles wat u griede:
zweve uw' ziel in zaligheid;
waarom wakend nog geschreid?
Slaap en droom nu van geluk en liefde.

Doe, doe, doe,
ge zijt zoo moê,
doe, doe, doe,
uwe oogjens toe.

Droom, de liefde doodt het zelfverlangen,
voert den geest in de eeuwigheid;
en waar zij heur bloemen spreidt,
Wordt het hert door vreugd en deugd omvangen.

Doe, doe, doe,
ge zijt zoo moê,
doe, doe, doe
uwe oogjens toe.

Droom, de menschen moesten allen minnen,
niewers werd dan op 't geweene
magt gesticht, en iedereen
zoû door menschenliefde welvaart winnen.

Doe, doe, doe,
ge zijt zoo moê,
doe, doe, doe
uwe oogjens toe.

Begraven.

Begraven, 't is begraven,
waar zou ons kindjen zijn?
Ginds, boven stergewemel
in d'eindeloozen hemel,
ontlast van wee en pijn?

Neen, 't ligt hier onder de aarde:
ons kindjen is niet heen;
het geurt hier tusschen bloemen
het hoort zijn' naam nog noemen
en 't hoort ons droef geween.

Het kweelt hier met de vogels
hun' wonderzoeten zang;
dus laat, ons nimmer klagen,
om 't kindjen te behagen;
want 't maakt het toch zoo bang.

En 't tuimelt in de stralen
der zon, het eeuwig licht,
zoet kussend als de winden
het bloeiend roosjen vinden,
zoo vindt het ons gezicht.

En 't duikelt in onze oogen
en 't leest er in ons smert.
Neen 't kindjen is niet henen,
't is niet van de aard verdwenen;
maar 't woelt hier in ons hert.

Pachter Jan.

Pachter Jan, de goede vent,
is in 't dorpken wel bekend;
nergends zet hij zijne voeten,
of hij hoort zich vriendlijk groeten,
ieder roept er met plezier:
vrienden, Pachter Jan is hier!

Pachter Jan is oud van dagen,
stram gewerkt, maar jong van hert;
onrecht kan hij niet verdragen,
laafnis brengt hij voor elks smert.
'Lustig,' zegt hij, 'moet men leven;
God is goed en mint de vreugd:
op dan, ouderdom en jeugd!
wilt den Heere hulde geven,
bant 't verdriet en weest verheugd.'

Pachter Jan hoort gaarne zingen,
 mint het spel, den gullen dans;
 ziet hij soms de jongheid springen,
 reijen in een' bonten krans:
 'Laat,' zoo zegt bij, 'frissche kinderen,
 liedjens spartlen uil uw' mond,
 dartelt, huppelt vrolijk rond;
 't zingen zal geen braven hindren,
 en het dansen is gezond.'

Pachter Jan ziet gaarne vrijen;
 jongheid zonder liefde kwijnt,
 daarom kan hij zeer wel lijn,
 dat de zon in 't water schijnt.
 'Pren,' zegt hij, 'en dan trouwen,
 vrienden, dit is ieders doel!
 t jonglingschap is leêg en koel,
 en wie zich daarin wil houën
 spot met menschen, en gevoel.'

Pachter Jan bemint den beker;
 want waar 't bierken vloeit en schuimt,
 losse boerte heerscht, 't is zeker
 dat hij daar zoo rap niet ruimt.

‘In de weke moet men werken,
's zondags, “zegt hij,” na wat rust,
worde 't glaasjen blij gekust;
't bierken kan het hert versterken,
zacht ververschen moed en lust.’

Pachter Jan ziet in de waereld,
alles zonder wanklen aan.
Merkt hij 't booze, rijk bepaereld,
hooger dan het ware staan,
‘wat geduld, wil mij gelooven,
zegt hij,’ alles heeft zijn' duur.
Drukt me vaak een dwaze kuur,
'k denke de olie drijft steeds boven,
en het zoete komt na 't zuur.

Pachter Jan denkt nooit aan 't sterven,
‘waarom nutteloos getreurd?’
zegt hij, ‘elk moet 't leven derven,
en zoo krijg ik ook mijn beurt.
Daarom blijf ik 't leven minnen,
't zij in weelde of tegenspoed,
'k ben steeds rustig van gemoed;
'k zal zoo ook mijn' hemel winnen;
want de Heer is groot en goed.’

Pachter Jan, de goede vent
is in 't dorpken wel gekend;
nergends zet hij zijne voeten,
of hij hoort zich vriendlijk groeten
ieder roept er met plezier:
vrienden, Pachter Jan is hier!

De Jaarmerkt. Derremonts liedeken.

De Jaremerkt is verschenen,
gezellekens blijft niet t' huis,
dat 't liêken, bij 't kransen der beenen,
zoo lustig als lieflijk ruisch'.
Laat 't vonkelend bierken stroomen
van 't tonneken in den mond;
de Jaremerkt is gekomen,
gekomen te Derremont.

De boerkens en hunne meiden
verlaten den stal en 't land,
ze laten niet lang zich verbeiden,
maar drevelen hand in hand
zoo vrolijk op 't zacht gevedel,
of hoppen door wijk en straat,
met iets zoo los en zoo edel
zoo vriendelijk op 't gelaat.

En als de Jaremerkt daar is,
wie mag er dan treurig zijn?
ho, als er uw borze niet zwaar is,
min leutig moogt ge niet zijn.
De kraaijen de noten vinden,
welop, gezellekens moed!
gaat zoeken bij uwe vrinden,
hun herten zijn mild en goed.

Sa maakt er nu goeden ciere,
en zingt er nu zoeten zang,
dat ieder de Jaremerkt viere,
en ga den drolligen gang!
als lichtekens in uw oogen
verzamelt de vreugdekens al,
tot 't herteken blij bewogen
geen smerte meer voelen zal.

De Jaremerkt zie ik geerne,
ik was er zoo geerne bij;
doch, vrienden, 'k ben zoo verre,
oh, maakt er wat vreugde voor mij.
Laat 't vonkelend bierken stroomen
van 't tonneken in den mond:
de Jaremerkt is gekomen,
gekomen te Derremont.

**De blondgelokte Wanna.
(Burns gevolgd.)**

Laatst dronk ik wĳn zoo blij van zin,
en wel een halve kanne;
laatst sluimerde aan mijn boezem in
de blondgelokte Wanne.
De jood in de woestijnen at
het zoete hemelmanne,
maar wierd van wellust niet zoo zat
als ik bij mijne Wanne.

Gij, vorsten, neemt het oost en west
van Indie tot Savanne,
maar ik, ik name nog voor 't best
mijn slanke ranke Wanne.
'k Benijde niet, al is het warm,
de schittrende sultanne;
want 'k lig zoo zalig in den arm
van mijn geliefde Wanne.

Verdwijs, gij, klare zomerdag!
verdwijs gij ook, Diane!
Geen sterrenglans verwint den lach;
den lach van mijne Wanne.
Gy, ravenzwarte nacht, genaakt,
ik zing u een hosanne,
ge zijt zoo wel voor mij gemaakt
voor mij en mijne Wanne.

**Anne-Mieken.
(Oud liedeken.)**

Onder 't loof der lindeboomen
ruischte 't vrolijk snarenspeel;
Anne-Mieken ging er dansen,
lustig reijen, beenen kransen,
en ze deed het wonder wel.

Maar een buurvrouw kwam heur fluisteren:
'laat u door die vreugd niet kluisteren,
kom naar huis, vertoef niet lang;
want, eilaas, uw man is krank.'

Is hij krank?

God zij dank!

Wip! riep Anne-Mieken blij
na een dansen twee of drij.

Welk een wigglen, welk een wagglen.
welk een onbesuisd gebaar!
Rasscher dan de molenzwingen,
als de winden er in zingen,
drevelde Anne-Mieken daar.

Toen een buurvrouw stil kwam zeggen:
‘Wil het toch bedaard beleggen,
kom naar huis; 't verdriet is groot;
want, eilaas, uw man is dood.

Is hij dood?

'k ben uit nood.

Wip! riep Anne-Mieken blij
na een dansen twee of drij.

Blijder tokkelt men de vedel,
hooger ronkte 't basgebrom,
en met wellustvolle lonken,
om een steenen hert te ontvonken,
sprong ze gekker nog rondom.

Toen een buurvrouw aan heure ooren
zeide: ‘gij kunt nog bekoren,
kom naar huis, wat goede maar!
frissche vrijers zijn reeds daar.’

Vrijers daar?

'k ben al klaar.

Wip! riep Anne-Mieken blij,
vrienden, 't dansen is voorbij.

Dronk.

Sa, makkers, vlug het glas ter hand,
ons bier gunt heil en vreê;
ja, drinkt het vocht van 't Vlaamsche land,
't brengt geen verbastring meê.
 Minnezangen,
 blij verlangen
Giet het toch in elks gemoed.
Komt het wee uw' boezem kwellen,
laat hem in ons bierken zwellen,
en het zure wordt weêr zoet.

Onze oudren vonden in ons bier
hun wijsheid, moed en magt;
ons dichters schonk het liefde en lier,
ons schilders kleur en pracht.
 Minnezangen,
 blij verlangen

giet het toch in elks gemoed.
Komt het wee uw' boezem kwellen,
laat hem in ons bierken zwellen,
en het zure wordt wêer zoet.

Zoo lang ons levenslichtjen blinkt,
zoo laat het toch niet droog;
ten dank den drank, die 't voedsel schenkt,
de kan nog eens omhoog!

Minnezangen,

blij verlangen

Giet het toch in elks gemoed.
Komt het wee uw' boezem kwellen,
laat hem in ons bierken zwellen,
en het zure wordt weêr zoet.

Kinderzang.

Wen ik schoone bloemen zie
uit der aarde spruiten,
en de blijde vogels hoor
tierelieren, fluiten,
'k val dan op mijn kniekens neêr
en ik dank den goeden Heer.

Zie ik zelfs het klein gediert
naarstig zwoegen, werken,
'k voele door dit wonder zicht
mijne vlijt versterken.
Moeder zegt ook, steeds zoo zoet,
't werken maakt de menschen goed.

Zie ik 's avonds in het ruim
sterkens heimlijk pinken,
'k denke, dit zijn engelkens,
die ginds zalig blinken,
die eens waren hier op aard
'kindjens, braaf en liefdewaard.

k Denke, dit zijn engelkens
die hier moesten lijden,
en nu in den hemelglans
zweven, zich verblijden,
wijn hun vrolijk aangezicht
hulpzaam door het duister licht.

Rust ik dan in 't zachte bed,
'k murmel onder 't droomen:
God, laat in elk kinderhart.
milde liefde stroomen,
opdat 't rijke 't arme kind
als zijn broederken bemint.

Glinstert uit het kleurig oost
't zonnelicht mij tegen,
vloeit de goudgloed als de lucht
over heg en wegen,
'k spring uit 't bed en 'k zing mijn lied:
Heer, vergeet mijn droomen niet!

Jongelingszang.

‘Altijd op de rechte baan
moet ge gaan,
anders doolt en mist ge, jongen.’
Zoo heeft vader mij gezeid,
en 'k ben vader nagesprongen
op den weg der eerlijkheid.

‘Altijd blij als 't vogelkijn,
moet ge zijn,
liefde en lust is 't doel van 't leven.’
Zoo heeft moeder mij geleerd,
en 'k heb haar gelijk gegeven,
en haar wijze les vereerd!

Regt op weg met daad en woord,
en zoo voort
vrij en blij door 't aarsch gewemel;
'k volg dien godsdienst, 'k roep het luid:
kom ik zoo niet in den hemel,
oh, dan blijf ik er maar uit!

Liefde.**I.****HIJ.**

Mijn Jane, mijn schoone Jane.

't is nacht,

hoe streeleend en zacht
glijdt boven ons de mane.

Hier heb ik bloemekens uitgespreid.

zoo weeldrig heb ik 't leger bereid,
mijn Jane, mijn schoone Jane.

'k Verneem door de donkre lane,

haar gang

hoe hijgend en bang
jaagt hare boezem... 'k wane...
ge liept zoo spoedig, hertliefken mijn,
om gauw aan mijne zijde te zijn,
mijn Jane, mijn schoone Jane.

Mijn zoentjen verwekt een trane,
 kom kust
 mij weder vol lust;
 nog vindt uw blik de bane
 naar mijne ziel; doch uw liefdegloed
 verflauwt.. Wat zijt ge kwijnend nog zoet
 mijn Jane, mijn schoone Jane.

II.

ZIJ.

Hert, mijn vurig herte
 Zijt nu blij te moe;
 want er lacht uit 't wiegsken
 u een jongsken toe.
 Schonk mij steeds uw liefde
 zoete vrolijkheid;
 zie, mijn dierbaar schaapken
 schenkt mij zaligheid.

't is in wee gekomen,
 maar wat is de smert,

als ik 't kind mag drukken
aan mijn moederhert?
Mannen gij voelt 't heil niet,
dat een moeder heeft,
als zij aan heur wichtjen
bloed en leven geeft.

Kom nu hier mijn jongskén
spartelt in mijn' schoot
met uw poesle beentjens;
want zoo wordt gij groot.
Zijt ge eens man geworden,
kind vergeet dan nooit,
dat slechts ware liefde
't menschenleven tooit.

III.

HIJ.

Wij hebben in ons jeugd gemind,
wij minnen in den ouderdom;
en al wie zegt: de liefde is blind.
Dien noem ik dwaas en dom.

De liefdeblik is rein en klaar,
gelijk de hemel schoon en wijd.
Bezie, mijn Jane, ons jongen maar,
wat aardig ding hij vrijt!

Welnu, wat zegt ge, goede vrouw,
ze doen als wij is dat niet wel?
ze trouwen gauw en koopen gauw
veel kindjens frisch en snel.

IV.

TE SAMEN.

Wij hebben in ons jeugd gemind:
wij minnen in den ouderdom,
en al wie zegt 'de liefde is blind;
is waarlijk dwaas en dom.

V.

OP HUN GRAF.

Mijn kindren lief, treedt nader,
hebt moed, weest niet vervaard;
hier rust uw oude vader
met moeder onder de aard.

- En kijkt op hunne graven
bloeit geurge roosmarijn
om hunne spreuk te staven:
de min zal eeuwig zijn.

En toen de dood hen scheidde,
toen vader moeder liet,
wat hij haar stervend zeide, -
neen, dit vergeet ik niet!
En wat ze mij herhaalde,
vóór zij heure oogen sloot,
natuur den tol betaalde,
is sterker dan de dood.

‘De liefde kind is 't leven
en 't licht in sombren nacht;
de liefde steunt elks streven
naar regt en moed en kracht;
zij is een schoone klare,
een eeuwge dageraad;
zij is het goede en ware,
dat ieder mensch verstaat.’

En kijkt dit noeste biêken,
't kruipt in den bloemenschoot

en 't bromt een minneliëken
stil spottend met de dood.
En 't zuigt daaruit de gaven
om ons in milde vreugd
te lichten en te laven
met glans en zoet geneugt.

O liefde, wereldsch wezen;
gij eeuwge scheppingskracht,
nog komt ge uit 't graf gerezen
in zang en bloemenpracht;
des, wie in 't aardisch gewemel
door haat niet is verblind,
heeft zeker hier zijn' hemel,
wanneer hij maar bemint.

Anne Marie.
(Karl Beck.)

Wel Anne-Marieken waar gaat ge naartoe?

Oud liedeken.

‘Wel 't is een oud versleten historieken wat ge bezingt.’

Iemand.

‘Dat zich, eilaas! alle dagen vernieuwt.

Ieder.

Gebroken is het vensterken,
geen meester wil het maken,
ze plekt er voor een blad papier;
de regen stort, en met woest getier
de stormen huilen en kraken.

Ach, Anne Marie ze kan niet meer
in kransen de roozekens binden;
want hare smaad is toch zoo groot;
een jongskens wemelt in haren schoot
en de vader laat zich niet vinden.

‘Te hoog droeg zij de zwellende borst’
zoo babbelt een oude kwezel.
‘Te fier droeg zij de rozekens rond,
en viel als verslenste bloeme ten grond.’
Zoo lastert het juffergefezel

Ze minde zoo teêr den valschen man,
en gaf hem alles ten pande;
nu geeft hij andre liefde en lust,
nu wordt hij door andre geveleid en gekust,
en 't arme meisje heeft schande.

O, dit gebroekene vensterken,
waardoor de stormen breken,
en de armoê van zijn eerlijk lief,
die hadden in 't hert van den eeredief
luid moeten van pligten spreken!

Daar baart de rijke bankiers vrouw
een zontjen, haar innig verlangen;
zij zocht een mem met krachtig zog,
met zorgenden blik, vol braafheid, en nog
met 't mondjen vol schoone gezangen.

Nu Anne Marie was frisch en mild,
en kon zoo aardig zingen;
van 'minne' want zij had zoo gemind!
van 'Jan mijne man' en 't verlaten kind.'
en van andre mooiye dingen.

Ze geeft haar sterkend borlend bloed
den dorstigen kleinen prater;
en 't kindeken van heur eigen lijf
wordt bij een gierig boerenwif
gekweekt met slagen en water.

De moeder juicht, en treurig lacht
de mem bij 't bloeijen van 't rijke knaapken;
ze koopt met heuren karigen loon
versletene rokksens voor haren zoon,
dit arm verlatene schaapken.

Des zondags gaat ze bij haar kind,
het ander geeft ze te zuigen,
en ziet zij heur uitgemergeld wicht
dan snikt haar herte, dan gloeit haar gezicht,
en zij voelt door jammer zich buigen.

Zij streelt en zoent met bevende lip
de wangen des lijdenden kleenen.
Hij kent haar niet, beziet haar niet,
en tot haren pligt, wat helsch verdriet!
roept haar des jonkers weenen.

De weken gaan, het jaar is om,
gedaan is thands heur plegen;
men schrijft haar getuignis: eerlijk en goed,
men schenkt heur daarbij een' ouden hoed:
nu kan ze gaan hare wegen.

Haar kind is dood, ze wil niet meer
in kransen de rozekens winden;
daar komt een morsig wijf bij haar:
'zoetliefsken, het dienen is lastig en zwaar,
gij kunt wat beters vinden.'

'Ik heb een sierlijk kamerkijn,
en peerlen voor uw haren,
schoonkleëren en eten zoo veel en zoo goed!
kom, Anne Marie... de wulpschheid is zoet,'
Arm meisjes, wie zal u bewaren?

O, van 't gebroekene vensterken
Klinkt vaak een droevig lieken,
terwijl m' in gindsche kroege lacht,
en slechts naar geilen wellust smacht
en zingt van 'Anne Marieken.'

Scheldeliedereren.**I.**

O, lievelijke Scheldevloed,
ik heb u weder eens gegroet,
gegroet met juichend herte!
Uw zangerig en zacht geruisch
heeft als een hemelsch harpgesuis
verjaagd mijn wee en smerte.

O, lievelijke Scheldevloed,
ik mogt uw meisjens, fijn en zoet,
wêer wellustvol aanschouwen!
Nog zweven ze in een' gulden droom
door mijne ziel: o schoone stroom:
laat mij dien droom behouën.

O, lievelijke Scheldevloed,
 ik voel door u den vrijheidsgloed
 weêr in mijn' boezem gloeijen.
 Gij zinbeeld van den Vlaamschen geest,
 zoo kalm en grootsch en onbevreesd,
 blijft steeds in vrijheid vloeijen.

II.

Verscholen zat ik in het riet
 en 'k hoorde een raar gefluister,
 ik blikte door het duister:
 daar zweefde een bootjen op den vliet,
 en in het bootjen zat een paar,
 een paarken pratend naast elkaar.
 En de watervogel zong zijn lied,
 kerekiet, kerekiet!
 dat is de liefde niet.

Ze zeiden dit, ze zeiden dat;
 het meisje sprak van trouwen;
 de jonker sprak van bouwen
 en huizen koopen in de stad.
 Noch jeugd, noch schoonheid wierd geteld:
 hun hert riep geld, hun mond riep geld;
 En de watervogel zong zijn lied,
 kerekiet, kerekiet!
 dat is de liefde niet.

En toen het bootjen kwam aan 't land,
 dan zwegen zij en scheidden;
 maar, och, geen een van beiden
 die gaf een' zoen, die gaf een hand.
 Zij gingen henen droog en stroef,
 wat is de baatzucht dom en droef.
 En de watervogel zong zijn lied
 kerekiet, kerekiet!
 dat is de liefde niet.

III.

Dat waren wel zoete beminden:
 Zij dreven op d'adem der winden
 met 't bootjen door 't hupplende nat;
 zij hielden zich minlijk omarmend,
 van innig verlangen doorwarremd,
 en waren van liefde zoo zat...
 Dat waren wel zoete beminden.

De sterrekens lonkten in 't water,
 en lachten bij 't lustig getater
 van 't bloeiende, stoeijende paar.
 De geluwe roos was aan 't fleuren
 en wasemde vriendlijke geuren
 als wierook voor hem en voor haar.
 De sterrekens lonkten in 't water.

Daar trilde haar stemmeken teeder,
en krachtiger galmde 't hij weder
wat zij toch zoo jubelend zong:
ze spraken van betere stonden,
van Vlaanderens grootheid, verzwonden
sinds 't volk zijne tale verdrong...
Daar trilde haar stemmeken teeder.

Ze roerden de goudene snaren
en schalden: 'gelukkige jaren,
o, heilvolle stonden, ge keert!
ge keert. wen de meisjes en knapen
niet blijven hun geestkracht verslapen
terwijl men hun' landaard verneêrt.'
Ze roerden de goudene snaren.

'Want kampen voor 't regt is beminnen,
En al wie nog hert heeft en zinnen,
en al wie gevoel heeft en geest,
die kunnen ons volk niet zien lijden,
hun godsdienst wordt lieven en strijden,
dat dweepers noch lasteraars vreest.
Want kampen voor 't regt is beminnen.'

Dat waren wel zoete beminden:
Zij zongen bij 't jollên der winden,

van liefde en van leven en regt:
en 't eeuwige sterrengeflonker
getuigde door 't heimlijke donker
van liefde en van leven en regt!
Dat waren wel zoete beminden.

IV.

Vro, vro en altijd vrolijk,
altijd vrolijk moet ge zijn.
Kwelt u wrevel, zorg of pijn,
jong of oud, weest nooit oolijk,
Vro, vro en altijd vrolijk,
altijd vrolijk moet ge zijn.

Zie, hoe vrolijk vloeit de Schelde
door de Vlaamsche beemden heen,
en indien ze u al vertelde
alles wat zij heeft doorstreên,
o, wat zoû ze weevol klagen!
maar nu murmelt zij zoo zacht,
omdat uit haar vroeger dagen
nog een blijde erinring lacht.

Zijt ge droef, mijn goede vrienden,
denkt aan uwe frissche jeugd,
en ge zult gewis iets vinden,
iets dat hert en geest verheugt.
De eerste liefde, de eerste droomen,
in hun engelrein gewaad,
zullen toovrend rond u stroomen,
als een milde dageraad.

Meent ge dat de modder 't water
heller, puurder, schooner maakt?
Lispelt zoeter 't beekgeklater,
als de domme kikvorsch kwaakt?
Weent niet, schreit niet, spaart elks ooren
smaad is 't antwoord aan het leed,
waarom nutloos 't menschdom stooren
door een' naren jammerkreet.

Tranen zijn vaak zielevonken,
paarlen dauws in zonnelicht;
maar vol liefde, zaligdronken
ziet men grager 't aangezicht.
Droefheid is het aaklig duister,
dat en deugd en moed versmacht,
blijdschap is als sterrenluister,
hemelvlam in donkren nacht.

Laa[t] een huichlaar wellust laken,
 treurnis, vrienden, helpt u nooit;
 zag men ze eens tot Godsdienst maken,
 wijsheid heeft ze lang vergooid.
 Schiet de vreugd dan eens haar stralen
 gloeiend in elk menschenhart;
 niemand zal meer tol betalen,
 tol voor zwakheid, dood en smert.

Vro, vro en altijd vrolijk,
 altijd vrolijk moet ge zijn.
 Kwelt u wrevel, zorg of pijn,
 jong of ouden weest nooit oolijk.
 Vro, vro en altijd vrolijk,
 altijd vrolijk moet ge zijn.

V.

EEN SCHIPPER ZINGT.

Immer met frisschen moed
 over den Scheldevloed
 varen wij heen en weêr,
 heen en weêr.
 Kraken het schip, de mast,
 soms door den overlast,

spottend met 't doodsgevaar
slingren wij door de baar.
Waaijen de stormen fel,
't liedeken klinkt ook hel:
Immer met frisschen moed
over den Scheldevloed
varen wij heen en weër,
 heen en weër!

praaijen wij op ons baan
loddrige meisjens aan,
vangt door haar' minlijkheid
ons dan een brave meid,
gauw op de levensbaar,
vloten we dan met haar:
Immer met frisschen moed
over den Scheldevloed
varen wij heen en weër
 heen en weër.

Oûkens en jonggezel,
pekbroek en bruin van vel,
't zoeterken lieven wij
dat, zelfs met slechte tij,
zweeft waar ons schuitjen zweeft,
trouw met ons leeft en streeft:

Immer met frisschen moed
over den Scheldevloed
varen wij heen en weêr,
heen en weêr.

Schoon is ons Scheldestroom,
bloemen aan zijnen zoom
kransen zich in de lent,
windjens zoo wild en jent
geuren uit oost en zuid,
wisplend met gul gefluit:
Immer met frisschen moed
over den Scheldevloed
varen wij heen en weêr,
heen en weêr.

's Winters het kille noord
grolt; maar we sturen voort
duchtend noch schots noch ijs;
want, zie een paradijs
schenkt de kajuit, en rust
zoeken we in liefdelust.
Immer met frisschen moed
over den Scheldevloed
varen wij heen en weêr,
heen en weêr,

Rijkdom is niet ons deel,
 waarom toch dit te veel?
 Treilen ons smert of heil
 houden we 't oog in 't zeil,
 kalm dan in wel en vreê
 ankren we in goede reê.
 Immer met frisschen moed
 over den Scheldevloed
 varen wij heen en weêr,
 heen en weêr.

VI.

EEN SCHEEPTREKKER ZINGT.
 Wij zijn leelijk, vuil en stom,
 maar in 't leed geduldig:
 de arbeid wrong ons lichaam krom,
 zijn wij daarom schuldig?
 Ieder vlugt ons als men 't kwaad
 wel zou □ mogen mijden,
 is het dan een euveldaad,
 dat er op ons wezen staat
 smert bij hongerlijden?

Oh! 't is waar, als de armoê kwelt
zijn we vieze snaken,
voedsel biedt ons 't open veld;
is het zoo te laken
zoo wij als de vogels doen
die, schoon zij niet zaaijen,
hunne kleine jongens voên
met hetgeen ze in 't sappig groen
plukken, pikken, maaijen?

Doch al dekt een beedlaarspak
onze grove leden,
wij zijn zoo op ons gemak
als vol minlijkheden
de aarde bloeit, gelijk een bruid
in des lieftings armen,
wijl de lucht in 't geurig kruid,
die geen vrek in kisten sluit.
streelend ons komt warmen.

soms in 't bloemen jaargetij
sluimren wij aan 't water
en in gulle droomerij
wiegt ons 't zacht geklater,
't ruischen van den Scheldevloed;

blij verrukt, veroverd
vlugt ons ziele 't eng gemoed,
dompelt zich in d'eeuwgen gloed,
die het ruim doortovert.

Wij vergeten de aarde gansch,
niets meer, niets meer pijnt ons;
badend in den sterrenglans,
alles, alles schijnt ons
liefde, leven, licht en lust!
Maar volzoete droomen,
waarom, van ons zelf bewust,
als de zon ons wakker kust,
wordt gij ons ontnomen?

Vatbaar is nochtans ons ziel
voor wat goed en waar is:
dat er maar een sprank in viel'
van wat schoon en klaar is:
schonk' men liefde, leven, licht
aan ons heet verlangen!
Maar men spot met menschenpligt,
en men laat voor ons gezicht
zware nevels hangen.

Roept ons dan de leeuwerik
door zijn vrolijk kwelen,
wjl de dropkens dauw als kwik
nog aan 't loover spelen;
juiche de aarde een grootsche beê,
wjl ze zich voelt wekken;
wij, we juichen nimmer meê,
maar gaan lijdzaam en te vreê
weêr aan 't schepentrekken.

VII.

Wij visschers van de Schelde,
wij visschen in de nacht
dan is het al zoo lustig,
zoo rustig,
en 't waterken vloeit zoo zacht.

Wel zwijgt de kleine vogel
en 't waarom, weet hij best.
Hij ligt te pluimenstrijken
bij 't gaaiken,
zoo zalig in 't wollige nest.

Geen sterken moet ons lichten,
het vischjen is ons licht,
wanneer 't in 't netjen dansend,
 goudglansend,
lief schemert in ons gezicht.

En woelt het woeste weder,
en waait het windjen hol;
wat kan ons dit beschieren
 in 't keeren.
naar huis met den netzak vol.

ons leven is geen droomen
noch siddren voor de hel,
wij denken die hier braaf is,
 geen slaaf is,
gelooft aan geen gekkenspel.

Waarom ons zelven plagen
met waan en ijdlen schijn?
Mensch zijn wij onder menschen
 en wenschen
dat elk zoo wilde zijn.

Is dan wat ruw ons handlen,
 't is frisch als 't groene strand
 waaraan we ons leven winnen
 en minnen
 zoetliefsken en 't vaderland.

VIII.

Wie kent het Scheldemeisjen niet,
 de slanke ranke deerne,
 die vriendlijk iedereen bezieet,
 die ieder ziet zoo geerne.
 Zoo menig hert heeft zij gewond,
 maar nooit heeft zij gelogen;
 haar ziel blinkt in heure oogen,
 haar hert zingt in heur' mond.

Als versche kriecken aan den stok
 zoo blozen hare wangen:
 haar blanke tanden, bruine lok
 verwekken elks verlangen.
 Gelijk een roos door d'avondstond
 met purper overtogen,
 zoo blinkt ze in ieders oogen,
 zoo streelt zij ieders mond.

Des zondags danst zij op het strand,
terwijl de golven zingen,
en huppelt, schaatrend over 't zand
als had haar voetjen zwingen.
De jonge boeren staan er rond
en fluistren blij bewogen:
haar ziel blinkt in heure oogen,
haar hert zingt in heur' mond.

Ook ieder wenschte ze zich tot bruid:
wie zal dit wenschen laken?
zulk vrouwtjen kan den dwaasten guit
door min verstandig maken.
Gelukkig hij wien ze is gejongd,
die in heur' arm gevlogen,
zijn blik straalt in heure oogen,
zijn mond drukt op heur mond.

Ten slotte, 't Scheldemeisjen is
wat lot haar ook omstrengel',
indien er engelen zijn, gewis
zoo schoon gelijk een engel.
Van inborst rein, van zin gezond
Zoo wordt ze nooit bedrogen:
haar ziel blinkt in heure oogen
haar hert zingt in heur' mond.

IX.

Daar ploegt de Polderboer door 't broek,
 en zingt zoo opgeruimd en blij:
 'k ben grijs, maar nog gezond en kloek
 'k ben arm, doch niemand ik benij.
 Benijders haken steeds naar meer,
 met weinig heb ik ook genoeg
 ik stel in schatten niet mijne eer,
 maar wel in 't werken laat en vroeg.

Vroeg en spà,
 spade en vroeg,
 dat het goede nooit stille sta!
 zingt de Polderboer bij de ploeg.

Van 's morgens als de zonne kijkt
 door 't dundoek van den polderdauw,
 terwijl de bleeke maan nog prijkt,
 is reeds te been mijn brave vrouw.
 Ze ontsteekt den haard, helgloeijend rijst
 de vlam, het water ziedt, en klaar
 is dra de koffij, wijl ze spijs
 ons koeikens: Mie en bonte Blaar.

Vroeg en spâ,
 spade en vroeg,
 dat het goede nooit stille sta!
 zingt de Polderboer bij de ploeg.

Mijn Riekus wordt ne struische gast
 hij ziet zoo geerne buurmans Trien;
 en hoe ze voor mijn' jongen past
 heb ik, begut! reeds lang gezien;
 't was avond, onder d'appelaar
 hoorde ik zacht fluistren: hier is 't goed,
 Het Trientjen zoende Riekus daar
 en zeî: wat is de liefde zoet!

Vroeg en spâ,
 spade en vroeg,
 dat het goede nooit stille sta!
 zingt de Polderboer by de ploeg.

Welnu ze trouwen, want ik zeg,
 door 't huwlijk wordt de mensch volmaakt
 hoe jonger op dien breeden weg,
 te heter is 't dat leven smaakt.
 Dan komen frisch van hert en kop,
 de kleintjens in ons plaats gesneld,
 zoo volgen we aan elkander op
 gelijk de golfkens in de Scheld',

Vroeg en spâ,
 spade en vroeg
 dat het goede nooit stille sta!
 zingt de Polderboer bij de ploeg.

Mijn poldergrond, mijn moederspraak,
 die zijn mijn al, mijn hemelrijk,
 ik leef door hun in stil vermaak,
 in vrijheid, aan mijn' Scheldedijk.
 En mijn geloof aan deugd en pligt
 versterkt mijn hoop, 't bedrog verdwijnt;
 wanneer door 't werk elk welvaart sticht
 en liefde in ieders boezem schijnt.

Vroeg en spâ,
 spade en vroeg,
 dat het goede nooit stille sta!
 zingt de Polderboer bij de ploeg.

Zoo blijf ik rustig van gemoed,
 'k doe ieder wel, 'k veracht het kwaad;
 'k min de aard, die voor ons wondren doet,
 het mensdom, dat steeds voorwaarts gaat.
 En leg ik mij ten grave neêr,
 beminden, maakt toch geen getreur,
 wij bloeijen hier zoo heerlijk weêr
 in sappig kruid en bloemengeur.

Vroeg en spâ,
 spade en vroeg,
 dat het goede nooit stille sta!
 zingt de Polderboer bij de ploeg.

X.

En sprak vriend avondwind mij van de lieve Schelde,
 hoe streelend was het niet hetgeen hij mij vertelde!
 hij zong van maneschijn stilglimmend op de baren,
 van vischkens zonder zorg, die spelend ommevaren,
 van leliën die lachend toe en openspringen,
 van vogelkens, die gul en onkekommerd zingen.

En sprak de morgenzon mij van de lieve Schelde,
 hoe wonderschoon was 't niet hetgeen ze mij vertelde!
 van lievekens, die droomend aan de zoomen dwalen,
 en schuilend zich in 't loof, waarop haar gloënde stralen,
 niet ziende wat ze daar in 't halve duister deden,
 zoet glansden hun blij licht vol liefdes heimlikheden.

En sprak mij 't rietbosch van de wonderschoone Schelde,
 hoe vrolijk was het niet hetgeen hij mij vertelde!
 in lentepracht bekleedt zich 't strand door 't weeldrig fleuren,
 in zomernacht is 't louter bloem en liefdegeuren,
 in herfst hoe juicht de vloed: de vrucht breekt haren kluister,
 en 's winters blinkt zijn ijs vol diamantenluister.

En toen ik 't vaarwel zei aan mijne lieve Schelde!
hoe streefend was het niet hetgeen ze mij vertelde:
indien natuur 't geheel in zang en wellust baarde,
dan moet het alles vreugd en min zin op deze aarde,
en heerscht hier nog het wee, o, blik dan niet naar boven,
maar leert, en werkt, en mint, gij zult het kwade dooven

Herinnering aan Prudens van Duyse.

Wat zijt ge, wondre zielezucht,
 Die in mijn boezem zingt,
 En immer, wie u love of laak',
 Wie voor u koel blijve of ontblaak'
 In vrijheid buitendringt?
 Wat zijt ge, sterke waarheidsstem,
 Die met geen dweepers heult!

PR. VAN DUYSE (*Klaverblad.*)

Die denker, rustend op zijn vriend, op zijn beschermer,
 Een goed geweer, doorpeinst uw val in Nederland.

PR. VAN DUYSE (*De Geuzenwacht.*)

Wat tijding loopt er door onz' gouwen?
 wat smert ontstelt er elks gemoed?
 heeft, 't onregt weêr, met scherpe klauwen,
 het hert van 't Dietsche volk doorwroet?

Wat mare dringt er in de wonen?
Weêr viel er één, der Vlaamsche zonen,
weêr viel er één, in volle kracht!
Hij is niet meer de grootsche zanger,
zoo jammert de echo bang en banger
en elk herhaalt de nare klagt.

o. Vlaandren, Vlaandren, arme beproefde,
weêr heeft u de dood van een' liefding beroofd;
wees treurig als Rachel, de bitter bedroefde,
en wentelt den rouwenden sluijer om 't hoofd.

Gelijk een Skald der oude dagen.
wanneer nog de eiken lauwerkroon
door Hermans telgen wierd gedragen
als zinnebeeld van magt en schoon,
zoo zong hij van de vrome vaderen,
wier bloed, woest bruischend door hunne aderen,
slechts voor het regt vergoten wierd;
zoo liet hij luid zijn harpe hooren,
frisch juublend, als bij 't uchtendgloren
de gansche schepping vreugde viert.

Of als de zonne stralengloeiend,
die alles met heur' glans verguldt,
zoo was hij krachtig, schrittrend, boeiend,
voor elk met liefde en hoop vervuld;

hij vroeg naar gunsten noch naar eere,
 maar volgde trouw de ware leere,
 die, hoe de zelfzucht dreige en smaal',
 de goeden doet te samenstreven
 om kennis aan het volk te geven,
 opdat de rede zegepraal'.

o, Vlaanderen, Vlaanderen, arme beproefde,
 weër heeft u de dood van een' liefding beroofd;
 wees treurig als Rachel, de bitter bedroefde,
 en wentelt den rouwenden sluijer om 't hoofd.

Of in de bont bebloemde weien,
 waar 't geurig windjen wisplend speelt,
 waar zoete min zich gaat vermeijen
 en 't murmlend beekjen ritslend kweelt,
 waar 't vooglenkoor in 't weemlend loover,
 zijn deuntjens, vol van mingetoover,
 dan kwijnend en dan jokkend mengt,
 daar zong de minnestreel zijn' zangen
 vol troost en sterkend zielsverlangen,
 al was zijn borst door 't wee verzengd.

En wal zijn eedle geest mogt droomen,
 hij bleef de goede kindervrind.
 'o, Laat de kleinen tot mij komen,
 ze worden zoo door mij bemind.'

Hoe treffend wist hij ze te prijzen,
die milde spreuk van Isrels Wijzen,
terwijl zijn hulde elks hert doordrong
met liefde voor de m'nlijke engels,
die gulle meisjens, vlugge bengels,
waarvoor hij zooveel liedjens zong.

o, Vlaanderen, Vlaanderen, arme beproefde,
weër heeft u de dood van een' liefding beroofd;
wees treurig als Rachel, de bitter bedroefde,
en wentelt den rouwenden sluijer om 't hoofd.

Hoe heerlijk sprak hij van de beemden,
die men van oudsher Neêrland noemt,
hoe heerlijk, trots den haat der vreemden,
heeft die zijn roerend lied geroemd.
Met lust in mannen taal te melden
de glorie der Van Artevelden,
de boerte rond den Vlaamschen haard,
en wat ons volk nog fier ten toon spreidt
in eenvoud, kunst en vlaamsche schoonheid,
dit was zijn leven hier op aard'!

Hoe zuchtte, rijke Nederlanden,
de zanger om uw scheiding niet?
o, sloot ge weër de broederbanden,
weêrschallend klonk zijn zegelied

van ginds aan de andre zij der graven,
 en roepen, zou hij, al uw braven,
 en zie, bij 't zacht geglim der maan,
 als sterren zouden zij verschijnen,
 en juichend in 't lazuur verdwijnen,
 als 't eeuwig lied van d'oceaan.

o, Vlaanderen, Vlaanderen, arme beproefde,
 weêr heeft u de dood van een' liefding beroofd;
 wees treurig als Rachel, de bitter bedroefde,
 en wentelt den rouwenden sluijer om 't hoofd.

Het heilig pleit is niet voldongen,
 nog altijd zijn de wolken zwart,
 en afgemat en moêgezongen,
 gelijk zoo menig Vlaamsche bard
 is hij, een traan in 't oog, bezweken.
 Doch ééns zal 't licht door 't duister breken
 voor 't Dietsche volk, in broederbond,
 waarvoor hij rustloos heeft gestreden,
 waarvoor hij zooveel zielebeden
 zoo innig naar den Hooge zond.

En nu, er blijft niets meer ons over
 dan 't weegeroep: hij is geweest!
 want, hoort, de storm rolt grof en grover,
 en dringend wenkt Vau Duyse's geest

ons toe, om moedig zijne schreden
op 't spoor des pligtes na te treden,
waar Noord en Zuid nog zijn verdeeld.
Welaan, zijn liedren aangcheven,
en moog' 't nieuw Neêrland onzer neven
erkentlijk wijzen op zijn beeld.

o, Vlaanderen, Vlaanderen, arme beproefde,
weêr heeft u de dood van een' liefding beroofd;
wees treurig als Rachel de bitter bedroefde,
en wentelt den rouwenden sluijer om 't hoofd.